

(ה) בכור שזר קעד מביא ראיה דמותר לגמרי כדמצינו באו"ח קעה דאם נמשכה סעודת שחרית דשבת עד המנחה יברך ברהמ"ז ויטול ידיו ויאכל סעודה ג', אלמא אע"ג דבשעת ברהמ"ז היה דעתו לאכול מיד מכל מקום מיקרי ב' סעודות, דברהמ"ז מיקרי סילוק סעודה אע"ג דדעתו לסעוד אח"כ שנית, ואנן גבי ברהמ"ז לא קפדינן כי אם אחרי סעודות כמ"ש התוספות בהדיא וכו', ולא נקרא ברכה שאינה צריכה דלא אסרו כי אם כשמברך שלא לצורך דאז נראה כמתלוצץ כיון דמברך חנם אבל כאן צורך גמור היא דכלא זה א"א לו לאכול גבינה, ולכן נלענ"ד פשוט שאין למחות ביד המקילין שהביא רמ"א דיש להם על מה שיסמוכו.

(ו) פמ"ג קעו כתב ואפילו מאן דמחמיר מברך (בשבעות) בהמ"ז על סעודת חלב ומכנינים עצמן לאכול בשר אח"כ כיון דהוא גופא חומרא הבו לא לוסף.

(ז) חגורת שמואל כתב אם לא אכל כדי שביעה ולא הגיע לברהמ"ז ולמהוי סעודה אחרת אלא שהיא בא לברך ברהמ"ז ולמהוי סעודה אחרת על מנת לאכול גבינה אסור לעשות כן דלא סילקו עצמם מן האכילה אדרבה מכנינים עצמם לאכילה אחרת ואין צריך ברהמ"ז ולא מהני כלום, אבל ודאי אם אכל כדי שביעה והגיע לברהמ"ז הוי סעודה אחרת ודאי מותר לברך ברהמ"ז ומותר לאכול גבינה דכבר הגיע לברהמ"ז למהוי סעודה אחרת.

(ח) יד יהודה קעז כתב דיש להחמיר, מיהו כשממתין שש שעות אף אי מחמירין לברך ברהמ"ז בזה יש להקל גם לברך על מנת לאכול גבינה.

(ט) ח' הפלאה כתב מ"ש דאין לברך היינו ברוצה לאכול עוד פת, נמצא לא סילק מן הסעודה, אבל באין רוצה לאכול פת עוד למה לא יברך ואח"כ ממילא אוכל גבינה או איפכא, ולפי זה נראה דכלא זה הוא ברכה שאינה צריכה לברך בהמ"ז והמוציא כדי שיוכל לאכול גבינה.

כג. שש שעות אם הם זמניות או שוות

(א) פר"ח קע"ח, לחם הפנים, גליון מהרש"א, עיקרי הד"ט קעט כתבו לאו דוקא שש שעות כגון בחורף שהימים קצרים כל שאכל בשר בשחר מותר לאכול גבינה בסעודת הצהרים, וכן אם אכל בשר בתצי היום מותר לאכול גבינה בערבית אע"ג דליכא בין אכילה לאכילה אלא כמו ד' שעות בקירוב.

ציוני הפוסקים

קעד חולין דף קה.. קעה סי' רצ"א. קעו משבצ'ז ס"ק ג'. קעז בפיה"ק י"ג. קעח סק"ו. קעט סי' י', ה'.

קסד אוצר דברי סימן פ"ט סעיף א' הפוסקים

(ב) כנסת הגדולה קפ, בית לחם יהודה, כרתי ופלתי קפא, פמ"ג קפב, שערי דעה, גן המלך קפג, שלחן גבוה, זבחי צדק, שו"ת פרח שושן קפד, בן איש חי קפה, קובץ מבית לוי קפו כתבו דומן עיכול הוא ו' שעות ולכן בעינן ו' שעות גמורים ואין לחלק בין ימות החמה לימות החורף, וכי העיכול או טעם הבשר עובר בחורף וימים קצרים ביותר מימים ארוכים.

(ג) כנסת הגדולה קפז כתב דנוהגים להמתין ששה שעות מיום שהוא י"ב שעות בין בחורף בין בקיץ, עם שמנהגי להמתין בחורף ששה שעות של שנים עשר שעות ביום, ובימות החמה ששה שעות זמניות.

(ד) יד אפרים כתב דלעולם צריך ו' שעות, ובמקום שיש מיחוש חולי יש לסמוך על הפר"ח.

(ה) ברכי יוסף קפח כתב ואני אומר גברא רבא אמר למלתא לא תחיכו עליה ובשגם למעשה יש להחמיר מכל מקום פסיק חוכא ולעגי שפה וכוונת הפר"ח דמר עוקבא לא אמר אלא בהאי סעודתא לא אכילנא לסעודתא אחרינא אכילנא וגם ר"ח ורי"ף לא הזכירו שעות א"כ יש לנו לומר דבר שעות בקרוב אזדא לטעמא למ"ד או לא נותר בין השינים למ"ד אלא גדר גדרו מסעודה לסעודה וגם בימי הקיץ ישנו בכל תאכל עד סעודה אחרת, ולזה כתב הרמב"ם שש שעות כלומר דגם בימי הקיץ צריך להמתין עד סעודה אחרת, וע"ש עוד שמאריך לבאר כן בדברי הרמב"ם והרשב"א, ומסיים ומכל מקום יש להחמיר בדברי האחרונים להמתין ששה שעות אף בחורף. ופשיטא טובא דהנך שית שעי הם רביע היום והלילה, ובימי הקיץ יהיו כשבע שעות ובימי החורף יהיו כה' שעות, ואין דברים אלו צריכים לאריכות, ושאר ליה מארי לספר פר"ח שנשתרש בזה.

(ו) דעת תורה כתב ועי' ברא"ש קפט דעמוד השחר פוגם גם בשר בעין, וא"כ יש לצדד בכה"ג בשעות זמניות שבסוף הלילה, ואולי גם בשעה אחת.

(ז) בן איש חי קצ כתב ואע"פ שבחורף המאכל מתעכל במהירות יותר מימות הקיץ ג"כ צריך להמתין שש שעות. [א"ה ועי' מ"ש השיח יצחק וזה ראיה לדבריו].

(ח) שיח יצחק קצא כתב אפשר שטעם הפר"ח באשר הרמב"ם קצב כתב שבקיץ יאכל שני שליש ממה שאוכל בחורף, ומסתמא טעם הרמב"ם באשר בחורף יתעכל בטוב יותר המאכל מבקיץ מחמת החום, וכי כן י"ל שאין צריך בחורף זמן כ"כ לעיכול המאכל זה טעמו של הפר"ח.

ציוני הפוסקים

קפ בהגה"ט ה'. קפא סק"ג, וע"ש באריכות. קפב משבצ"ז ס"ק א'. קפג סי' קנ"ד, ועי' בשו"ת פרח שושן. קפד כלל א' סי' א'. קפה שנה שניה פרשת שלח לך ח'. קפו ח"ט הל' בב"ח א'. קפז בהגה"ט ה'. קפח קונטרס אחרון אות ג'. קפט פ"ק דע"ז סי' ל"ו. קצ פר' שלח אות ח'. קצא סי' שצ"ט. קצב בפ"ה מהל' דיעות ה"ב.